

הִילָכֶךָ אָמַר רַבִּי אֲבָא, כְּתִיב (בראשית ט ו) בְּצֶלֶם
אֱלֹהִים עָשָׂה אֶת הָאָדָם. מִה שָּׂמָא
דָּא אִפִּיק זִינִין לְזִינְיָהּ, כִּדְּ בָּעֵי פִּרְ נָשׁ לְאַפְקָא
זִינִין לְזִינְיָהּ.

פְּרֻשֵׁת בִּי תִבֵּא

רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאי, אָזַל לִיהַ וְעָרַק לְמִדְבָּרָא
דְּלוּד, וְאַתְגְּנִיז בְּחַד מְעַרְתָּא, הוּא וְרַבִּי
אֲלֵעָזָר בְּרִיהַ. אֶתְרַחֵישׁ לֹון נִסָּא, וְנִפְקַ לְהוּ חַד
חֲרוּבָא, וְחַד מְעֵינָא דְמִיָּא. אֲכִלִי מִהַהוּא חֲרוּבָא,
וְשָׂתָאן מְאִינוּן מִיָּין. הָוָה אֱלֹהֵיהוּ זְכוּר לְטוֹב, אֲתִי
לֹון בְּכָל יוֹמָא תִּירִי זְמִינִי, וְאוּלִיף לֹון. וְלֹא יָדַע
אֵינֵשׁ בְּהוּ.

יוֹמָא חַד הָוּוּ חֲפִימִיָּא בְּבִי מִדְרָשָׁא שׁוֹאֲלִין,
וְאָמְרוּן, קָלְלוּת שְׁפַתְוֹרַת כְּהֻנִים, אֵינֹון
כְּנַגְדַּ בֵּית רַאשׁוֹן. קָלְלוּת שְׁכַמְשָׁנָה תוֹרָה כְּנַגְדַּ

לְשׁוֹן הַקּוֹדֶשׁ

לְהֵם חֲרוּב אַחַד וּמְעֵין מִים אַחַד. אֲכִלוּ
מֵאוֹתוֹ חֲרוּב, וְשָׂתוּ מֵאוֹתָם מִים. הָיָה
אֱלֹהֵיהוּ, זְכוּר לְטוֹב, בָּא אֱלֹהֵיהֶם כָּל יוֹם
פְּעֻמִים, וּמְלַמֵּד אוֹתָם. וְלֹא יָדַע אִישׁ
עֲלֵיהֶם.

יוֹם אַחַד הָיוּ שׁוֹאֲלִים הַחֲכָמִים בְּבֵית
הַמְדְרָשׁ, וְאוֹמְרִים קָלְלוּת שְׁפַתְוֹרַת
כְּהֻנִים, הֵן כְּנַגְדַּ בֵּית רַאשׁוֹן. קָלְלוּת

לְכֹון אָמַר רַבִּי אֲבָא, כְּתוּב (בראשית ט)
בְּצֶלֶם אֱלֹהִים עָשָׂה אֶת הָאָדָם. מִה שָּׂם
זֶה הוֹצִיא מִיָּנִים לְמִינוּ, כִּדְ צְרִיךְ אָדָם
לְהוֹצִיא מִיָּנִים לְמִינוּ.

פְּרֻשֵׁת בִּי תִבֵּא

רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאי הִלֵּךְ לוֹ וּבְרַח
לְמִדְבַר לוּד, וְנִגְנְזוּ בְּמַעְרָה אַחַת, הוּא
וְרַבִּי אֲלֵעָזָר כְּנֹו. הִתְרַחֵשׁ לְהֵם נִסְ, וְיָצֵא

בֵּית שְׁנֵי וְגִלּוֹת אַחֲרוֹן. בַּקְּלָלוֹת שֶׁבַת־וֹרֵת כֹּהֲנִים,
 אֵת בְּהוֹ הַבְּטָחוֹת, וַחֲבִיבוֹ דְקוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא
 לְיִשְׂרָאֵל, וְדַבְּתִיב, (ויקרא כו מב) וְזָכַרְתִּי אֶת בְּרִיתִי
 יַעֲקֹב וְגו'. וְכַתִּיב (שם כו מד) וְאַף גַּם זֹאת בְּהִיּוֹתֶם
 בְּאֶרֶץ אֲבוֹתֵיכֶם. קְלָלוֹת שֶׁבַמְשִׁנָּה תוֹרָה, לִית בְּהוֹ
 הַבְּטָחוֹת, וְלִית בְּהוֹ נַחֲמָה כָּלֵל, כְּמֵא דַבְּתִיב,
 בַּקְּלָלוֹת קְדָמָאִין. וְלֹא הוּוּ יָדְעִי.

קָם רַבִּי יְהוּדָה בַּר אֲלֵעָאי וְאָמַר, חֲבַל עַל
 גְּרִיעוֹתָא דְבַר יוֹחָאי, וְלִית מֵאן דִּידַע מִנִּיהּ.
 וְאֵלּוּ יָדְעִי, לִית רְשׁוֹ לְגַלְאָה לִיהּ.

ר' יוֹסִי בְּרַבִּי יְהוּדָה, קָם יוֹמָא חַד בְּצַפְרָא, חָמִי
 כָּל אֵינּוֹן עוֹפִין דְאֵינּוֹן הוּוּ טָאסֵן, וְשַׁפְּנִינָא
 חָדָא אֲזֵלָא בְּתַרְיֵיהוּ. קָם עַל רַגְלוֹי וְאָמַר, שַׁפְּנִינָא,
 שַׁפְּנִינָא מְהִימְנָא, מִיּוֹמָא טוֹפְנָא דִּיוֹקְנָא דְעַמָּא
 קְדִישָׁא, לָךְ יָאוֹת וְלָךְ נָאָה, זִיל וְעַבִּיד לִי

לשון הקודש

הראשונות, ולא היו יודעים.
 קָם רַבִּי יְהוּדָה בַּר אֲלֵעָאי וְאָמַר, חֲבַל
 עַל חֲסְרוֹנוֹ שֶׁל בַּר יוֹחָאי, וְאֵין מִי שִׁידַע
 עָלָיו. וְאֵלּוּ יָדְעוּ, אֵין רְשׁוֹת לְגַלּוֹת אוֹתוֹ.
 רַבִּי יוֹסִי בֶּן רַבִּי יְהוּדָה קָם יוֹם אַחַד
 בַּבֶּקֶר, רָאָה אֶת כָּל אוֹתָם עוֹפוֹת שָׁמַם
 הָיוּ טָסִים, וַיּוֹנֶה אַחַת הוֹלְכַת בֵּינֵיהֶם. קָם
 עַל רַגְלוֹי וְאָמַר: יוֹנָה, יוֹנָה נִאֻמְנָה, מִיּוֹם

שֶׁבַמְשִׁנָּה תוֹרָה כַּנֶּגֶד בֵּית שְׁנֵי וְגִלּוֹת
 אַחֲרוֹן. הַקְּלָלוֹת שֶׁבַת־וֹרֵת כֹּהֲנִים יֵשׁ בְּהוֹ
 הַבְּטָחוֹת וַחֲבִיבוֹת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
 לְיִשְׂרָאֵל, שֶׁכְּתוּב (ויקרא כו) וְזָכַרְתִּי אֶת
 בְּרִיתִי יַעֲקֹב וְגו'. וְכַתוּב, וְאַף גַּם זֹאת
 בְּהִיּוֹתֶם בְּאֶרֶץ אֲבוֹתֵיכֶם. הַקְּלָלוֹת
 שֶׁבַמְשִׁנָּה תוֹרָה אֵין בְּהוֹ הַבְּטָחוֹת, וְאֵין
 בְּהוֹ נַחֲמָה כָּלֵל, כַּכְּתוּב בַּקְּלָלוֹת

שְׁלִיחוֹתָא חָדָא לְבַר יוֹחָאי, בְּאַתְר דְּאִיהוּ תַמְנָן.

אֶסְתַּתְרָא הֵהוּא שְׁפִינָא וְקָמַת קַמִּיה. כְּתַב
פְּתָקָא חָדָא, וְאָמַר מָה דְאָמַר. וְקָמַת
שְׁפִינָא וְנָטְלַת בְּפוּמָה, וְאָזְלַת לְגַבִּיה דְּרַבִּי
שְׁמַעוֹן, וְשׂוֹיַאת לִיה בְּכַנְפָּא. אֶסְתַּכַּל בְּתַחֲוֵא
פְּתָקָא, וּבְכַה, הוּא וְרַבִּי אֶלְעָזָר בְּרִיה. וְאָמַר,
בְּכִינָא עַל פְּרִישׁוֹתָנָא מִן חֲבֵרָא, וּבְכִינָא עַל מַלְיִן
אֵלִין, וְדָלָא אֶתְנַלְיִין לְהוּ, מָה יַעֲבִידוּן דְּרִי בְּתַרְאֵי,
אִי יַשְׁגִּיחוּן בְּהָאִי.

אֲדַחֲבִי, אַתָּא אֵלֵיְהוּ זְכוּר לְטוֹב, חָמִי דְבְּכִי,
אָמַר בְּשְׁלִיחוֹתָא אַחְרָא הוּינָא זַמִּין,
הַשְׁתָּא, וְשַׁדְרֵנִי קוּדְשָׁא בְּרִידָא הוּא לְשַׁכְּכָא דְמַעֲיָד.
אִי רַבִּי, אִי רַבִּי, לָא הִיָּה אַעֲטְרִידָא הַשְׁתָּא לְגַלְאָה
לְצַדִּיקֵינָא מַלְיִן אֵלִין.

לשון הקודש

מִן הַחֲבֵרִים, וְאֲנִי בּוֹכָה עַל הַדְּבָרִים
הַלְלוּ שְׁלֵא הַתְּגַלוּ לְהֶם, מָה יַעֲשׂוּ
הַדּוֹרוֹת הַאֲחֵרוֹנִים אִם יַשְׁגִּיחוּ בְּזָה?
בִּינְתַיִם בָּא אֵלֵיְהוּ, זְכוּר לְטוֹב, וְרוּחָה
שְׂבוּכָה. אָמַר, הֵייתִי מְזַמֵּן לְשְׁלִיחוֹת
אַחֶרֶת בְּעַת, וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא שְׁלַח
אוֹתִי לְשַׁכְּךְ אֶת דְּמַעוֹתֶיךָ. אִי רַבִּי, אִי
רַבִּי, לָא הִיָּה צְרִידָא בְּעַת לְגַלְלוֹת לְצַדִּיקִים
הַדְּבָרִים הַלְלוּ.

הַמְּבּוּל דְּמוֹת הָעַם הַקְדוּשׁ לָךְ יָפָה וְלָךְ
נָאָה. לְכִי וַעֲשֵׂי לִי שְׁלִיחוֹת אַחַת לְבַר
יוֹחָאי, בְּמָקוֹם שֶׁהוּא שָׁם.
הַסְתַּוְּבָבָה אוֹתָהּ הוּינָה וְעַמְדָה לְפָנָיו.
כְּתַב פְּתָק אַחַד, וְאָמַר מָה שְׁאָמַר.
וְעַמְדָה הוּינָה וְלָקַחְתָּ אוֹתוֹ בְּפִיה, וְהִלְכָה
אֵל רַבִּי שְׁמַעוֹן, וְשָׁמָּה אוֹתוֹ בְּכַנְפֵיהָ.
הַסְתַּכַּל בְּאוֹתוֹ הַפְּתָק וּבְכַה, הוּא וְרַבִּי
אֶלְעָזָר בְּנוֹ, וְאָמַר: אֲנִי בּוֹכָה עַל הַפְּרֻדָּה

אָבֵל כֶּךָ אָמַר קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא, בְּקַלְלוֹת
 קַדְמָאין אֵית תְּלַתִּין וּתְרִין קְרָאֵי, וְכִלְהוּ
 לְקַבִּיל שְׁבִילֵי דְאוּרֵיִתָּא. בְּקַלְלוֹת בְּתָרַאי אֵית
 בְּהוּ חֲמִשִּׁין וּתְלַת קְרָאֵי, לְקַבִּיל פְּרִשְׁיִין
 וְאוּרְחִין דְאוּרֵיִתָּא.

בְּגִלּוֹת קַדְמָאָה דְבֵית רֵאשׁוֹן, עָבְרוּ יִשְׂרָאֵל אֵינוֹן
 שְׁבִילִין סְתִימִין דְסִתְרָא, אֶתְגַּלִּי חוּבֵיִהוּ,
 וְאֶתְגַּלִּי קִיּוּצָא דִילְהוֹן, וְנַחֲמָתָא וְאַבְטָחוּתָא דִילְהוֹן.
 בְּגִלּוֹת בְּתָרָאָה דְבֵית שְׁנִי, עָבְרוּ יִשְׂרָאֵל חֲמִשִּׁין
 וּתְלַת פְּרִשְׁיִוֹת אוּרְחִין דְאֶתְגַּלִּיִין, אֶסְתִּים חוּבֵיִהוּ,
 וְאֶסְתִּים קִיּוּצֵיִהוּ, וְלֹא כְּתִיב בְּהוּ הַבְּטָחוֹת
 וְנַחֲמוֹת (דף עג ע"ב).

אֶדְחָכִי, עָבַר חַד רוּחָא, וְאַפְרִישׁ לוֹן, וְסָלִיק
 אֶלְיָהוּ גּוֹ גִלְגָּלָא דְנוּרָא, וְאַשְׁתָּאֵר רַבִּי
 שְׂמַעוֹן, וּבְכִי, וְאַדְמוּד אֶפִּיתְחָא דְמַעְרָתָא. אֶדְחָכִי,

לשון הקודש

אָבֵל כֶּךָ אָמַר הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא: בְּקַלְלוֹת הָרֵאשׁוֹנוֹת יֵשׁ שְׁלֹשִׁים וּשְׁנַיִם פְּסוּקִים, וְכֻלָּם בְּנֶגֶד דְרָכֵי הַתּוֹרָה. בְּקַלְלוֹת הָאַחֲרוֹנוֹת יֵשׁ בְּהֵן חֲמִשִּׁים וּשְׁלֹשָׁה פְּסוּקִים, בְּנֶגֶד פְּרִשְׁיִוֹת וְדְרָכֵי הַתּוֹרָה.

בְּגִלּוֹת רֵאשׁוֹנָה שֶׁל בֵּית רֵאשׁוֹן עָבְרוּ יִשְׂרָאֵל אוֹתָם שְׁבִילִים נִסְתָּרִים שֶׁל

הַסֵּתֵר, הַתְּנַגְלָה הַטָּאָם, וְהַתְּנַגְלָה קֶצֶם, וְהַנְּחֻמָּה וְהַהֲבֹטָחָה שְׁלָחָם. בְּגִלּוֹת הָאַחֲרוֹנָה שֶׁל בֵּית שְׁנֵי עָבְרוּ יִשְׂרָאֵל חֲמִשִּׁים וּשְׁלֹשׁ פְּרִשְׁיִוֹת וְדְרָכִים שְׁנַגְלוּ, נִסְתָּם הַטָּאָם וְנִסְתָּר קֶצֶם, וְלֹא כְּתוּב בְּהֵם הַבְּטָחוֹת וְנַחֲמוֹת.

בֵּינֵתִים עָבְרָה רִיחַ אַחַת וְהַפְּרִידָה אוֹתָם, וְעָלָה אֶלְיָהוּ בְּתוֹךְ גִּלְגָּל שֶׁל אִישׁ,

אַתָּא אֵלֵיהּ זְכוּר לְטוֹב, אָמַר, קוּם רַבִּי שְׁמַעוֹן
 אֲתַעַר מִשְׁנַתְךָ, וּנְפֹאֵה חוֹלְקָךָ, דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
 פְּעִי בִיקְרָךְ. כָּל הַבְּטָחוֹת וְנַחֲמוֹת דְּיִשְׂרָאֵל, בְּהֵי
 קַלְלוֹת כְּתִיבִי.

פּוֹק וַחֲזִי, מִלְּפָא דְרַחִים לְבְרִיה, וְאַף עַל גַּב
 דְּלִטְיִיה וְאַלְקִיִּיה, רַחֲמֵי דְמַעֲוֵי עֲלִיה. כִּד
 אֲחִי רִוְגָא תַקִּיף, כְּדִין רַחֲמֵנּוּתָא עֲלִיה. כְּךָ
 קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אַף עַל גַּב דְּלִיט, מְלוֹי
 בְּרַחֲמֵי. אֲתַחֲזִיין בְּאַתְגְּלִיָּא לְוֹטִין, וְאִינוּן טְבוּן
 סְבִיאָן, בְּגִין דְּאֵלִין קַלְלוֹת בְּרַחֲמֵי הוּוּ. מַה דְּלֹא
 הָוָה בֵּן בְּאִינוּן קַדְמָאִין, דְּכִלְהוּ הוּוּ בְּדִינָא תַקִּיף.

בְּאֵלִין אֵית דִּינָא וְרַחֲמֵי, כְּאַפָּא דְרַחִים עַל
 בְּרִיה, וְרַצִּיעָה דְּמִלְקִיּוּתָא נְקִיט בִּידִיה,

לשון הקודש

מַעֲוֵי עֲלִיו. כְּמַרְאֵה רַגְו חֲזֵק, אִז רַחֲמֵנּוּתוֹ
 עֲלִיו. כְּךָ הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא – אַף עַל גַּב
 שְׁקַלְלָה, דְּכַרְוֵי הֵם בְּאַהֲבָה. נִרְאִים בְּגִלוֹי
 בְּקַלְלוֹת, וְהֵם טוֹבוֹת גְּדוּלוֹת, מְשׁוּם
 שְׂאֵלוֹ הַקַּלְלוֹת הֵיוּ בְּאַהֲבָה, מַה שְׂלֹא
 הָיָה בֵּן בְּאוֹתָן הָרֵאשׁוֹנוֹת, שְׂבִלְן הָיוּ
 בְּדִין הַקְּשָׁה.

בְּאֵלוֹ יֵשׁ דִּין וְאַהֲבָה, כְּאַב הָאוֹהֵב אֵת

וְנִשְׁאַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, וּבְכַה וְנִרְדָּם עַל פְּתַח
 הַמַּעְרָה. בִּינְתִים בָּא אֵלֵיהּ, זְכוּר לְטוֹב,
 וְאָמַר: קוּם רַבִּי שְׁמַעוֹן וְהִתְעוֹרַר מִשְׁנַתְךָ.
 אֲשֶׁרִי חֲלַקְךָ, שְׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא רוּצָה
 בְּכַבּוּדְךָ. כָּל הַהֲבָטָחוֹת וְהַנְחָמוֹת שֶׁל
 יִשְׂרָאֵל כְּתוּבוֹת בְּקַלְלוֹת הַלְלוּ.

בָּא וְרֵאֵה, מְלַךְ שְׂאוֹהֵב אֵת בְּנוֹ, וְאַף עַל
 גַּב שְׁקַלְלָה אוֹתוֹ וְהִלְקָה אוֹתוֹ, אֲהַבֵּת

עֲבִיד נְהִימוּ סִגְיָא, וְקָלִין רַבְרַבִּין. וּמְלַקְוֵי תֵּא
כְּלִילִין בְּרַחֲמֵי.

וְקִשְׂיָא מְכַל אֵינוֹן קָלְלוֹת, דָּא הוּא דְכְּתִיב, גַּם
כָּל חֲלִי וְכָל מַכָּה אֲשֶׁר לֹא כָּתוּב בְּסֵפֶר
הַתּוֹרָה יַעֲלֶם ה' עֲלֶיךָ עַד הַשְּׂמֹדֶךְ. הָכֵא אֵינוֹן
הַבְּטָחוֹת דְּאַבָּא עַל בְּרִיָּה, בְּרַחֲמֵי סִגְיָא. יַעֲלָה לֹא
כְּתִיב, אֵלֹא יַעֲלֶם, יַכְבֵּשׁ לוֹן, וַיַּכְסִי לוֹן בְּנוֹקְבָא
דְּדוֹכְתֵי יְהוּ, דְּלֹא יִפְקוּן לְבַר, וַיַּחֲזוּ כְּבוֹשֵׁין
וּמְכוּסִין בְּנוֹקְבֵי יְהוּ.

עַד הַשְּׂמֹדֶךְ, מַה דְּלֹא יְהִי לְעָלֶם וּלְעֵלְמֵי
עֵלְמֵי יֵא, דְּהָא אוֹמְרֵי קוּדְשָׁא בְּרִידָא הוּא, דְּלֹא
יִשְׁיַצִּי יַת יִשְׂרָאֵל לְעָלֶם וּלְעֵלְמֵי עֵלְמִין, וְדוֹכְרֵי יְהוּ
יְהִי קִיָּים תְּדִירָא. דְּכְּתִיב, ^(ישעיה סו כב) כִּן יַעֲמֹד זֶרְעֵכֶם
וְשִׁמְכֶם. וְכְּתִיב, ^(ירמיה לא לו) כֹּה אָמַר ה' אִם יִמְדוּ
שָׁמַיִם מִלְּמַעְלָה וְכו'.

לשון הקודש

בְּנו וּרְצוּעַת הַמְּלָקוֹת לְקַח בְּיָדוֹ, עָשָׂה
נְהִימָה גְדוּלָה וְקוֹלוֹת גְּדוּלִים. וְהַמְּלָקוֹת
כְּלוֹלוֹת בְּרַחֲמִים.

וְקִשְׂיָא מְכַל אוֹתָן הַקָּלְלוֹת – זֶהוּ שְׂפָתוֹב
^(דברים כח) גַּם כָּל חֲלִי וְכָל מַכָּה אֲשֶׁר לֹא
כְּתוּב בְּסֵפֶר הַתּוֹרָה יַעֲלֶם ה' עֲלֶיךָ עַד
הַשְּׂמֹדֶךְ. כָּאֵן הֵן הַהַבְּטָחוֹת שֶׁל הָאָב עַל
בְּנָיו, בְּאַהֲבָה רַבָּה. לֹא כְּתוּב יַעֲלָה,

עַד הַשְּׂמֹדֶךְ – מַה שְׂלֵא יְהִיָּה לְעוֹלָם
וּלְעוֹלְמֵי עוֹלָמִים, שְׁחֲרֵי גִשְׁבַּע הַקְּדוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא שְׂלֵא יַשְׁמִיד אֶת יִשְׂרָאֵל
לְעוֹלָם וּלְעוֹלְמֵי עוֹלָמִים, וְזַכְרוֹנָם יְהִיָּה
קִיָּים תְּמִיד, שְׂפָתוֹב ^(ישעיה סו) כִּן יַעֲמֹד

וְהוֹאִיל וּבְאוּמָאָה אִיהוּ דְלֹא יִשְׁתִּיצוּן יִשְׂרָאֵל,
 זְמִינָא דִּיהוֹן כָּל מִכְתָּשִׁין וּמְרַעִין
 טְמִירִין וּמְכוּסִין, דְלֹא יִפְקוּן לְבַר לְאַבְאָשָׁא לִזְוִן,
 עַד זְמִנָּא דִּישְׁתִּיצוּן מִן עֲלָמָא, מַה דְלֹא יְהִי
 לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמִין.

סוּפָא דְכוּלְהוֹן וְסִיּוּמָא דִּילְהוֹן, וְהֵשִׁיבָךְ ה'
 מְצָרִים בְּאֲנִיּוֹת בְּדַרְךְ אֲשֶׁר אָמַרְתִּי לָךְ
 לֹא תִסִּיף עוֹד לִרְאֹתָהּ וְהִתְמַכְרְתֶם שָׁם לְאִיבִיד
 לְעַבְדִּים וּלְשִׁפְחוֹת וְאִין קִנְהַ. הָכָא הִבְטָחוֹת
 וְנַחְמוֹת, דְזִמִּין קוּדְשָׁא בְרִידְהוּא לְמַעְבַּד לְיִשְׂרָאֵל
 בְּסוּף יוּמָא. וְהֵשִׁיבָךְ ה' מְצָרִים בְּאֲנִיּוֹת,
 אֲבִטְחוֹתָא לְאַתְבָּא וּלְמַיעְבַּד גַּסִּין וְאַתִּין דְעַבַּד
 קוּדְשָׁא בְרִידְהוּא בְּמְצָרִים, בְּיוּמִין קַדְמָאִין. כְּמַה
 דְאַתְ אָמַר (מִיכָה ז טו) בְּיָמֵי צִאֲתָךְ מֵאֶרֶץ מְצָרִים
 אֲרָאֵנוּ נִפְלְאוֹת.

לְשׁוֹן הַקּוּדְשׁ

הַסּוּף שֶׁל כָּלָם וְהַסּוּם שֶׁל כָּלָם - (דְּבָרִים
 כח) וְהֵשִׁיבָךְ ה' מְצָרִים בְּאֲנִיּוֹת בְּדַרְךְ
 אֲשֶׁר אָמַרְתִּי לָךְ לֹא תִסִּיף עוֹד לִרְאֹתָהּ
 וְהִתְמַכְרְתֶם שָׁם לְאִיבִיד לְעַבְדִּים
 וּלְשִׁפְחוֹת וְאִין קִנְהַ. כָּאִן הִבְטָחוֹת
 וְנַחְמוֹת שְׁעֵתִיד הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
 לַעֲשׂוֹת לְיִשְׂרָאֵל בְּסוּף הַיָּמִים. וְהֵשִׁיבָךְ
 ה' מְצָרִים בְּאֲנִיּוֹת - הַהִבְטָחָה לְשׁוּב

זְרַעְכֶם וְשִׂמְכֶם, וְכַתּוּב (ירמיה לא) כֹּה אָמַר
 ה' אִם יִמְדוּ שְׂמִים מְלַמְעָלָה כּוּ'.
 וְהוֹאִיל וּבִשְׁבוּעָה הוּא שְׁלֹא יִשְׁמְדוּ
 יִשְׂרָאֵל, עֲתִידִים שְׁיִהְיוּ כָּל הַמַּפּוֹת
 וְהַחֲטָאִים טְמִירִים וּמְכּוּסִים, שְׁלֹא יֵצְאוּ
 הַחוּצָה לְהִרְעֵ לְיִשְׂרָאֵל עַד הַזְּמַן שְׁיִכְלוּ
 מִן הָעוֹלָם, מַה שְׁלֹא יְהִיָּה לְעוֹלָם וּלְעוֹלְמֵי
 עוֹלָמִים.

בַּאֲנִיּוֹת, הָכֵא אִיהוּ, כְּמָה דְאִמְרַתְּ, דְאֵת דְרִישׁ
 בַּעֲנִיּוֹת, שְׁתַּכְּלָה פְּרוּטָה מִן הַפִּים.
 אֲבָל, זְמִינִין כָּל בְּנֵי עֲלָמָא לְמִיתֵי עַלְיֵיהּ דִּישְׂרָאֵל
 עַל סְפִינָן דִּימָא, וַיַּחֲשֹׁבוּן לְשִׁיצָאָה לֹזֵן מִן עֲלָמָא,
 וּבְלָהּוּ מְבִיעִין גּוֹ יִמָּא, כְּמָה דְעֵבֵד בְּיוֹמֵין קַדְמָאִין.
 וְתַפְּן אִיהוּ חֲדוּה סְגִיָּאָה. כְּתִיב הָכֵא בַּאֲנִיּוֹת,
 וּכְתִיב הָתָם ^(ישעיה מג יד) בַּאֲנִיּוֹת רְנָתָם. מַה
 לְהִלְזֵן רְנָה אַף כָּאֵן רְנָה.

בַּדְרֵךְ אֲשֶׁר אָמַרְתִּי לָךְ. מִן יוֹמָא דְאִתְּבְרִי
 עֲלָמָא, לָא גְּלִי גְבוּרְתֵיהּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא לְאִתְחַזָּא בְּעֲלָמָא, וְשַׁעְתָּא דְרַעוּתָא, אֵלָא
 בְּתַהוּא דְרֵךְ. כִּי כַּאֲשֶׁר רְאִיתֶם אֶת מְצָרִים, בְּאוֹתוֹ
 דְרֵךְ, וּבְתַהוּא גְּוֹנָא יַעֲבִיד לָךְ.

לשון הקודש

הראשונים.

וְשֵׁם הוּא שְׂמֻחָה גְּדוּלָה. כְּתוּב כָּאֵן
 בַּאֲנִיּוֹת, וּכְתוּב שֵׁם ^(ישעיה מג) בַּאֲנִיּוֹת
 רְנָתָם. מַה לְהִלְזֵן רְנָה – אַף כָּאֵן רְנָה.
 בַּדְרֵךְ אֲשֶׁר אָמַרְתִּי לָךְ. מִיּוֹם שֶׁנִּבְרָא
 הָעוֹלָם לֹא גָלָה הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת
 גְּבוּרְתוֹ לְהִרְאוֹתָהּ בְּעוֹלָם וְשַׁעַת רְצוֹן,
 אֵלָא בְּאוֹתָהּ דְרֵךְ. כִּי כַּאֲשֶׁר רְאִיתֶם אֶת
 מְצָרִים – בְּאוֹתוֹ דְרֵךְ, וּבְאוֹתוֹ גְּוֹן יַעֲשֶׂה
 לָךְ.

וְלַעֲשׂוֹת נִסִּים וְאוֹתוֹת שַׁעֲשֶׂה הַקְּדוּשׁ
 בְּרוּךְ הוּא בְּמְצָרִים בְּיָמִים הָרִאשׁוֹנִים,
 כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר ^(מלכה ז) בְּיָמַי צִאֲתִיךָ מֵאֶרֶץ
 מְצָרִים אֶרְאֶנּוּ גְּפֻלְאוֹת.

בַּאֲנִיּוֹת – כָּאֵן הוּא, כְּמוֹ שֶׁאִמְרַתְּ,
 שֶׁאִתָּה דוֹרֵשׁ בַּעֲנִיּוֹת, שְׁתַּכְּלָה הַפְּרוּטָה
 מִן הַפִּים. אֲבָל עֲתִידִים כָּל בְּנֵי הָעוֹלָם
 לָבֹא עַל יִשְׂרָאֵל עַל סְפִינּוֹת הַיָּם, וַיַּחֲשֹׁבוּ
 לְהַשְׁמִיד אוֹתָם מִן הָעוֹלָם, וּכְלָם יִטְבְּעוּ
 בְּתוֹךְ הַיָּם, כְּמוֹ שַׁעֲשֶׂה בְּיָמִים

דְּהָא לְבַתֵּר מִכָּל שְׂאָר סְטָרִין יִתְבַּנְּשׁוּן עַלֵייהוּ
 דִּישְׂרָאֵל, וַיִּחְשְׁבוּן יִשְׂרָאֵל, דְּבִזְמַנָּא דָּא
 יִתְאַבְדּוּן, וְאִינוּן זְבִיעִין לְבַעְלֵי דְבְּבִיחּוּן, הֲדָא הוּא
 דְּכְתִיב, וְהִתְמַפְּרְתֶם שָׁם, וְנִמְפְּרְתֶם לָא כְּתִיב, אֶלָּא
 וְהִתְמַפְּרְתֶם, בְּלִבְכֶם תַּחְשְׁבוּן דְּאִתּוּן זְבִיעִין, וְלֹא
 חָכִי, דְּהָא וְאִין קוּנָה כְּתִיב, וְלִית מָאן דְּיִכְּלִ
 לְשַׁלְטָאָה עַלֵייהוּ.

וְכָל דָּא, לְסוּף יוֹמֵיָא. וְתִלְיָא פּוֹלָא פְּתִיבְתָּא.
 וְכוּלָּא סְתִים. כְּמָא דְּכְתִיב, לְמַעַן תִּשְׁכִּילוּ
 אֶת כָּל אֲשֶׁר תַּעֲשׂוּן. מָאן דְּאִית לֵיהּ לְבָא, יִסְתַּכֵּל
 וַיֵּדַע לְאַתְבָּא לְמֵאֲרִיָּה.

אָמַר לִיהּ ר' שְׁמַעוֹן, בְּאֵן אַתְר אַתְגְּלִיָּא פּוֹרְקָנָא
 דִּישְׂרָאֵל בְּהַנִּי קַלְלוֹת. אָמַר, אַשְׁמַח וְדִיִּיק,
 דְּיִכְתָּא בִישָׂא מִכְּלָחוּ, תַּמָּן חָנִי.

לשון הקודש

וְכָל זֶה לְסוּף הַיָּמִים, וְהַכֵּל תְּלוּי
 בְּתִשׁוּבָה, וְהַכֵּל נִסְתָּר, בְּכַתוּב (שם כט)
 לְמַעַן תִּשְׁכִּילוּ אֶת כָּל אֲשֶׁר תַּעֲשׂוּן. מִי
 שֵׁישׁ לוֹ לֵב, יִסְתַּכֵּל וַיֵּדַע לְשׁוּב לְרַבּוֹנוּ.
 אָמַר לוֹ רַבִּי שְׁמַעוֹן, בְּאִיזָה מְקוֹם
 הִתְגַּלְתָּה גְּאֻלַּת יִשְׂרָאֵל בְּקַלְלוֹת הַלְלוּ?
 אָמַר, הַשְּׁנֵחַ וְדִיִּיק, מְקוֹם רַע מְכֻלָּם, שָׁם
 זֶה יִשְׁנֵנוּ.

שְׁחָרִי לְאַחַר מִכָּל שְׂאָר הַעֲדָדִים יִתְבַּנְּסוּ
 עַל יִשְׂרָאֵל, וַיִּחְשְׁבוּ יִשְׂרָאֵל, שְׁבִימָן הִזְה
 יֵאבְדוּ, וְהֵם מְכּוֹרִים לִירִיבֵיהֶם. זֶהוּ
 שְׁכַתוּב (דברים כח) וְהִתְמַפְּרְתֶם שָׁם. לֹא
 כְּתוּב וְנִמְפְּרְתֶם, אֶלָּא וְהִתְמַפְּרְתֶם,
 בְּלִבְכֶם תַּחְשְׁבוּ שְׂאֵתֶם מְכּוֹרִים, וְאִין
 זֶה כָּד, שְׁחָרִי כְּתוּב וְאִין קוּנָה, וְאִין מִי
 שֵׁיכּוּל לְשַׁלַּט עֲלֵיהֶם.

אֲשַׁנֶּה וְדַיִק וְאֲשַׁכַּח, דְּכַתִּיב, וְהָיוּ חֲיִיד תְּלָאִים
 לָךְ מִנְּגֵד וּפְחַדָּת לִילָה וְיוֹמָם וְלֹא תֵאֱמִין
 בְּחֲיִיד. וְאֵף עַל גַּב דִּידְעֵי חֲבַרְיָא זְמַן, אֵינֻן חַיִּים,
 תְּלוּיִן קַמֵּן וּסְפִיקוֹן. וְעִיקְרָא אִיהוּ וַיַּצִּיבֵן מְלִין.

**כְּתַב פְּתָקָא לְעִידֵן רַמְשָׁא, וְשִׁוְיָה בְּפִיּוֹם שְׁפַנְיָא,
 וְאֲזַלְת לְגַבִּיָּה דְרַבִּי יוֹסִי, דְּהָוָה בְּדוּכַתִּיהָ,
 וְעֵינָיו מְחַפָּאן. כִּיּוֹן דְּחָמָא לָהּ, אָמַר, שְׁפַנְיָא. כְּמָא
 אֵת מְהִימְנָא מְכָל עוֹפָא דְשָׁמַיָא, קָרָא עָלֶיהָ, (בראשית
 ח יא) וַתְּבֹא אֵלָיו הַיּוֹנָה לְעֵת עָרֵב וְהִנֵּה עָלָה זֵית
 טָרֵף בְּפִיהָ.**

**נָטַל פְּתָקָא, וְעָאֵל לְגַבִּי חֲבַרְיָא, וְאַחֲמֵי לוֹן.
 וְסַחֵי לוֹן עוֹבְדָא, תְּוֹוְהוּ. בְּכַה רַבִּי יְהוּדָה
 וְאָמַר, וַיִּי, אֵף עַל גַּב דְּלָא יִדְעִינָן לִיהָ, (קהלת יא
 א) מְקוֹם שְׁיִפּוֹל הָעֵץ שָׁם יְהוּא. אֲתֵר דְּבַר יוֹחָאֵי**

לשון הקודש

במקומו ועיניו מצפות. כיון שראת
 אותה, אמר: יונה, כפחה את נאמנה מכל
 עוף השמים. קרא עליה, (בראשית ח) ותבא
 אליו היונה לעת ערב והנה עלה זית טרף
 בפיה.

**נטל הפתק, ונכנס לחברים והראה
 להם, וספר להם המעשה. תמהו. בכה
 רבי יהודה ואמר: וי! אף על גב שאיננו**

השגית ודיק, ומצא שכתוב (שם ח) והיו
 חייך תלאים לך מנגד ופחדת לילה
 ויומם ולא תאמין בחייד. ואף על גב
 שהחברים יודעים הזמן, אותם חיים
 תלויים לפנינו ומספקים, וזהו עקר,
 והדברים יציבים.

**כתב פתק לעת ערב, ושם אותו בפני
 היונה, והלכה אל רבי יוסי, שהיה**

תָּמֹן, חֲבָרִיָּא בְּחֵדִיָּה, וּמִתְעָרִין מִנִּיה וְאוֹלְפִין מִנִּיה.
 זְבָאָה נִפְשִׂיה דְּבַר יוֹחָאי, דְּקוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
 עֶבֶד עֲמִיה נְסִין, וְאִיהוּ גְזִיר, וְקוֹדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא מְקַיִים. וְעֵתִיד לְמַחְוֵי רִישָׁא לְצַדִּיקָיָא,
 דִּיתְבִּי בְּגִנְתָּא דְּעֵדֶן. וְיִקְבֵּל אִפִּי שְׂכִינְתָּא, וְיַחְמֵי
 לְקוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְיִשְׁתַּעֲשַׁע עִם צַדִּיקָיָא, וְיִיבֹא
 לְהוּ, (תהלים צה ו) בָּאוּ נִשְׁתַּחֲוֶה וְנִכְרַעַה נִבְרָכָה לְפָנֵי
 ה' עוֹשֵׁנוּ.

כִּי יִנְצוּ אַנְשִׁים (דברים כה יא), אֵלִין מִיכָא"ל וְסַמָּא"ל.
 וְנִנְפוּ אִשָּׁה הָרָה, דָּא בְּנִסְת יִשְׂרָאֵל וְיִצְאוּ
 יְלָדֶיהָ בְּגִלוּת. עָנוּשׁ יַעֲנֵשׁ, דָּא סַמָּא"ל. כַּאֲשֶׁר
 יִשִּׁית עָלָיו בַּעַל הָאִשָּׁה, דָּא קוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא.
 יוֹסֵף, מְדִילִיה יַהֲבוּ לִיה. פּוֹמָא דְלֹא נִשְׁק
 לְעֵבְרָה, (בראשית מא מ) וְעַל פִּיךָ יִשְׁק כָּל עַמִּי.

לשון הקודש

הוא, וְיִשְׁתַּעֲשַׁע עִם הַצַּדִּיקִים, וְיֵאמַר
 לָהֶם: בָּאוּ נִשְׁתַּחֲוֶה וְנִכְרַעַה נִבְרָכָה לְפָנֵי
 ה' עוֹשֵׁנוּ.

כִּי יִנְצוּ אַנְשִׁים - אֵלֵינוּ מִיכָאֵל וְסַמָּאֵל.
 (שמות כה) וְנִנְפוּ אִשָּׁה הָרָה - זוּ בְּנִסְת
 יִשְׂרָאֵל. וְיִצְאוּ יְלָדֶיהָ - בְּגִלוּת. עָנוּשׁ
 יַעֲנֵשׁ - זֶה סַמָּאֵל. כַּאֲשֶׁר יִשִּׁית עָלָיו בַּעַל
 הָאִשָּׁה - זֶה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא.
 יוֹסֵף, מִשְׁלֹו נִתְּנוּ לוֹ. הִפֵּה שְׂלֵא נִשְׁק

יודעים עליו - (קהלת יא) מְקוֹם שִׁיפּוֹל הָעֵץ
 שָׁם יְהוּא. הַמְּקוֹם שֶׁשָּׁם בַּר יוֹחָאי,
 הַחֲבָרִים עִמוֹ, וּמִתְעָרְרִים מִמֶּנּוּ וְלוֹמְדִים
 מִמֶּנּוּ.

אֲשֶׁרֵי נִפְשׁוּ שָׁל בַּר יוֹחָאי, שֶׁהַקְּדוֹשׁ
 בְּרוּךְ הוּא עוֹשֶׂה עִמוֹ נְסִים, וְהוּא גְזִיר -
 וְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְקַיִם, וְעֵתִיד לְהִיּוֹת
 רֹאשׁ לְצַדִּיקִים שְׂיוֹשְׁבִים בְּגֵן עֵדֶן. וְיִקְבֵּל
 פָּנֵי שְׂכִינָה, וְיִרְאֶה אֶת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ

וְרָזָא דְמַלְתָּה, מִנִּיּה אֲתוֹן כָּל עֲלָמָא, וּמִנִּיּה פְּרָחִין
נִשְׁמַתִּין לְכוּלָּא.

הַצְּנֹאֵר שְׁלֵא הִרְבִּין לְעִבְרָה, (שם מא מב) וַיֵּשֶׁם רְבֵד
הַזֶּהָב עַל צְנֹאֵרוֹ. וְרָזָא דְמַלְתָּה, שִׁית
בְּרִינִין דְּאֵינֹן לְעִלָּא מִנִּיּה, וְכוּלְהוֹ נְגֻדִין לִיּה נְגִידוֹ
טָבָא מַעֲתִיקָא קַדִּישָׁא.

וְדָא הוּא רָזָא דְזִה"ב דְּאִיְהוּ אֲרַבִּיסַר דְּכָל חֲדָא
וְחֲדָא, מֵאֵינֹן שְׁבַעַה בְּרִינִין, כְּלִילָא מִרְחֻמֵּי
וְדִינָא. וְדָא הוּא רָזָא, דְּאֲמָרוּ מְאֲרֵי מִתְנִיתִין, סוּפָה
שְׁהִיא גְבוּהָה לְמַעְלָה מֵעֲשָׂרִים אֲמָה פְּסוּלָה. בְּגִין
דְּכָל חֲדָא וְחֲדָא, כְּלִילָא מִרְחֻמֵּי וְדִינָא, וְאִם הִיא
לְתַתָּא מֵעֲשָׂרָה פְּסוּלָה, בְּגִין (דף עד ע"א) דְּלֹא אִיְהִי
כְּלִילָא מִרְחֻמֵּי וְדִינָא.

הַגּוֹפֵּה שְׁלֵא הִרְבִּין לְעִבְרָה, (שם שם) וַיִּלְבֹּשׁ אֲתוֹ
בְּגָדֵי שֵׁשׁ. הֵינֵנו רָזָא דו"ו דְּשָׂמָא קַדִּישָׁא.

לשון הקודש

שֵׁל כָּל אַחַת וְאַחַת מֵאוֹתָן שְׁבַע דְּרָגוֹת,
כְּלוּל מִרְחֻמִּים וְדִין. וְזֶהוּ סוּד שְׂאֲמָרוֹ
בְּעֵלֵי הַמִּשְׁנָה, סְכָה שְׁהִיא גְבוּהָה
לְמַעְלָה מֵעֲשָׂרִים אֲמָה – פְּסוּלָה. מִשּׁוּם
שְׁכָל אֶחָד וְאֶחָד כְּלוּל מִרְחֻמִּים וְדִין, וְאִם
הִיא לְמַטָּה מֵעֲשָׂרָה – פְּסוּלָה, מִשּׁוּם
שְׂאִינָה כְּלוּלָה מִרְחֻמִּים וְדִין.
הַגּוֹפֵּה שְׁלֵא הִרְבִּין לְעִבְרָה – (שם) וַיִּלְבֹּשׁ

לְעִבְרָה – (בראשית מא) וְעַל פִּידֵי יִשְׁקֵךְ כָּל
עַמִּי. וְסוּד הַדְּבָר, מִמְּנוּ גִזוּן כָּל הָעוֹלָם,
וּמִמְנוּ פּוֹרְחוֹת הַנְּשָׁמוֹת לְכָל.
הַצְּנֹאֵר שְׁלֵא הִרְבִּין לְעִבְרָה – וַיֵּשֶׁם
רְבֵד הַזֶּהָב עַל צְנֹאֵרוֹ. וְסוּד הַדְּבָר, שֵׁשׁ
דְּרָגוֹת שְׁהֵן לְמַעְלָה מִמְּנוּ, וְכֻלָּם
מִשְׁפִּיעִים לוֹ שְׁפַע טוֹב מֵהֶעֱתִיק הַקְּדוּשׁ.
וְזֶהוּ סוּד שֵׁל זֶהָב, שְׁהִיא אֲרַבַּע עֲשָׂרָה

הַרְגִּלִים שְׁלֹא הָלְכוּ לְדַבֵּר עִבְרָה, (שם פסוק מג) וַיִּרְכַּב
 אֹתוֹ בְּמִרְכָּבַת הַמִּשְׁנָה. בְּגִין דְּאֵית רְתִיבָא עִילָאָה,
 וְרְתִיבָא תַתָּאָה, וַיּוֹסֵף זְכִי לְתַרְוּוּיָהּ, בְּגִין דְּנִטָר
 בְּרִית קַיָּמָא קַדִּישָׁא.

שַׁבָּת, ש' פת. בְּזִמְן שְׁיִתְחַבְּרוּ שְׁלֹשָׁה אָבוֹת עִם
 הַמַּלְכוּת, שְׁהִיא ב"ת, תִּקְרָא שַׁבָּת.

וַיִּטַע אִשָּׁל בְּבֵּאֵר שָׁבַע (שם כא לג), הַקִּיצוּץ שְׁקָצִין
 אָדָם הָרָאשׁוֹן, תִּקְנוּ אַבְרָהָם, וְהוּא בְּבֵּאֵר
 שָׁבַע, שְׁהִיא הַמַּלְכוּת. ד"א אִשָּׁל, גְּוּוּנֵי מַדּוּת,
 שְׁהֵם חַג"ת "אָדָם" שְׁחֹר "לָבָן הַמְּשִׁיךְ לָהּ מֵהֶם,
 בְּסוּד (שם כט ב) שְׁלֹשָׁה עֲדָרֵי צֹאן רֹבְצִים עָלֶיהָ.

יַעֲקֹב שִׁמְשׁ בְּבֵית שֵׁם וְעֵבֶר, אַרְבַּעַה עָשָׂר שָׁנָה.
 לְתַקּוֹן יוֹבֵל וְשִׁמְטָה, שְׁהֵם לֹאָה וְרַחֵל.

לשון הקודש

וַיִּטַע אִשָּׁל בְּבֵּאֵר שָׁבַע. הַקִּיצוּץ שְׁקָצִין
 אָדָם הָרָאשׁוֹן, תִּקְנוּ אַבְרָהָם, וְהוּא
 בְּבֵּאֵר שָׁבַע, שְׁהִיא הַמַּלְכוּת. ז"ה אִשָּׁל,
 צְבָעֵי מַדּוּת, שְׁהֵם חַג"ת "אָדָם" שְׁחֹר
 "לָבָן, הַמְּשִׁיךְ לָהּ מֵהֶם, בְּסוּד (בראשית כט)
 שְׁלֹשָׁה עֲדָרֵי צֹאן רֹבְצִים עָלֶיהָ.

יַעֲקֹב שִׁמְשׁ בְּבֵית שֵׁם וְעֵבֶר אַרְבַּעַה
 עָשָׂרָה שָׁנָה, לְתַקּוֹן יוֹבֵל וְשִׁמְטָה, שְׁהֵם
 לֹאָה וְרַחֵל.

אֹתוֹ בְּגִדֵי שֵׁשׁ. הֵינּוּ סוּד שֵׁל וַי"ו שֵׁל הַשֵּׁם
 הַקְּדוּשׁ. הַרְגִּלִים שְׁלֹא הָלְכוּ לְדַבֵּר עִבְרָה
 – וַיִּרְכַּב אֹתוֹ בְּמִרְכָּבַת הַמִּשְׁנָה. מִשׁוּם
 שְׁיִישׁ מִרְכָּבָה עֲלִיּוֹנָה וּמִרְכָּבָה תַּחְתּוֹנָה,
 וַיּוֹסֵף זְכִי לְשִׁתְּיָהּ, מִשׁוּם שְׁשֹׁמֵר עַל
 הַבְּרִית הַקְּדוּשׁ.

שַׁבָּת, ש' פת. בְּזִמְן שְׁיִתְחַבְּרוּ שְׁלֹשָׁה
 הָאָבוֹת עִם הַמַּלְכוּת, שְׁהִיא ב"ת, תִּקְרָא
 שַׁבָּת.

תָּא חַיִּי, בְּשַׁעֲתָא דַּאֲפִיק קוּדְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא
 לְיִשְׂרָאֵל מֵאַרְעָא דְּמַצְרַיִם, אֲפִיק לִזְנוּ
 בְּרִזָּא דְּשָׁמָא דְּמ"ב אֲתוּזוּן, כְּגוּזָנָא דְּבְרָא בִּיהּ
 שְׁמִיָּא וְאַרְעָא.

וּבְגִין דָּא, כִּד נִפְקוּ יִשְׂרָאֵל מֵאַרְעָא דְּמַצְרַיִם,
 נִטְלוּ תְרִיסַר מִטְּלָנִין, עַד דְּמָטוּ לְטוּרָא
 דְּסִינַי. הָדָא הוּא דְּכְתִיב, (שמות יט א) בַּיּוֹם הַזֶּה בָּאוּ
 מִדְּבַר סִינַי. וּבְעָא קוּדְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא, דְּתַלְתִּין
 מִטְּלָנִין אוּחְרָנִין, דְּלֶהוּ אֶזְלִין יְתְהוֹן בְּתַלְתָּא יוֹמִין.
 הָדָא הוּא דְּכְתִיב, (במדבר י לג) וַיִּסְעוּ מִהַר ה' דֶּרֶךְ
 שְׁלֹשֶׁת יָמִים. עֲשָׂרָה מִטְּלָנִין בְּכָל יוֹמָא.

וּבְגִין דְּחָבוּ, גְּרָמוּ דְּלֶהוּ נִטְלִין יְתְהוֹן בְּתַלְיִסַר
 קְדָמָאִין. וּבְגִין דָּא לָא עָלוּ לְאַרְעָא, עַד
 דְּנִטְלוּ תַלְתִּין מִטְּלָנִין אוּחְרָנִין, וְאַשְׁתַּלִּים רָזָא
 דְּשָׁמָא דְּמ"ב אֲתוּזוּן, כְּגוּזָנָא דְּעוּבְדָּא דְּבְרָאשִׁית.

לְזוּן הַקּוּדְשׁ

הוּא, שְׁשָׁלְשִׁים מִסְעוֹת אַחֲרִים, שִׁיְהִיו
 הוֹלְכִים אוֹתָם בְּשָׁלְשָׁה יָמִים. זֶהוּ שְׁכַתוּב
 (במדבר י) וַיִּסְעוּ מִהַר ה' דֶּרֶךְ שְׁלֹשֶׁת יָמִים.
 עֲשָׂרָה מִסְעוֹת בְּכָל יוֹם.

וּמִשּׁוּם שְׁחָטָאוּ, גְּרָמוּ שִׁיְהִיו נֹסְעִים
 אוֹתָם בְּשָׁלְשָׁה עֶשְׂרֵה הָרְאשׁוֹנִים, וּמִשּׁוּם
 זֶה לֹא נִכְבְּסוּ לְאַרְצָא, עַד שֶׁנִּסְעוּ שְׁלֹשִׁים
 מִסְעוֹת אַחֲרִים, וְהִשְׁתַּלֵּם סוּד הַשֵּׁם שָׁל

בְּלֹא וְרָאָה, בְּשַׁעֲהָ שֶׁהוֹצִיא הַקּוּדְשׁ בְּרוּךְ
 הוּא אֶת יִשְׂרָאֵל מֵאַרְצֵי מִצְרַיִם, הוֹצִיאֵם
 בְּסוּד הַשֵּׁם שֶׁל אַרְבַּעִים וּשְׁתַּיִם אוֹתִיּוֹת,
 כְּמוֹ שֶׁבְּרָא בּוֹ שְׁמִים וְאַרְצֵי.

וּמִשּׁוּם זֶה, כְּשִׁנְעָאוּ יִשְׂרָאֵל מֵאַרְצֵי
 מִצְרַיִם, נִסְעוּ שְׁנַיִם עֶשְׂרֵה מִסְעוֹת עַד
 שֶׁהִגִּיעוּ לְהַר סִינַי. זֶהוּ שְׁכַתוּב בַּיּוֹם הַזֶּה
 בָּאוּ מִדְּבַר סִינַי. וְרָצָה הַקּוּדְשׁ בְּרוּךְ

וּמִפְּרֵי הָעֵץ אֲשֶׁר בְּתוֹךְ הַגֵּן (בראשית ג ג), דָּא הוּא
 אֶתֶר דְּרוּחֵיהוֹן דְּבְנֵי נְשָׂא גְנִיזוּן. וְדָא הוּא
 אֶתֶר דְּאִיקְרֵי אוּצַר הַנְּשָׂמוֹת. וְהוּא גַּבְיָה דְּקוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא, וְאָמַר לוֹן, לָא תִשְׁתַּדְּלוֹן לְמַנְדַּע, תְּאִיד
 רוּחֵיהוֹן מִתְּפָרְשִׁין מִזְוּגָא דִּיקְרָא דִּילִי.

וְעַל דָּא תַּנִּינן (ויקרא יב ב) אִשָּׁה כִּי תִזְרִיעַ (וילדה זכר
 כתיב, ולא כליל) דְּכַר וְנוֹקְבָא כְּפּוּם אוֹרְחוּי דְּעֵלְמָא,
 דְּלָא מִתְּחַבְּרָאן כְּמָה דְּנַפְקוּ מִלְּעִילָא זוגות זוגות.
 בְּגִין, דְּאָדָם קַדְמָאָה וְזוּגָא דִּילֵיהּ, חָבוּ קַמֵּיהּ
 קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. וְעַל דָּא, מִתְּפָרְשִׁין כַּד
 נַפְקוֹן מִלְּעִילָא. עַד דִּיהֵא רַעוּא קַמֵּי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא. אִי זָכָה בַר נֶשׁ, יַהֲבִין לֵיהּ זְוִיגָה, וְאִי לָא,
 מִפְּרֻשִׁין לָהּ מַיְהֵא, וְיַהֲבִין לָהּ אוּחְרָא, וּמּוֹלִידִין
 בְּגִין דְּלָא כְּדָקָא יָאוּת.

לשון הקודש

העולם, שאין מתחברים כמו שיצאו
 מלמעלה זוגות זוגות.

משוים שאדם הראשון וזוגו חטאו לפני
 הקדוש ברוך הוא, ועל כן נפרדים
 כשיוצאים מלמעלה, עד שיהי רצון
 מלפני הקדוש ברוך הוא. אם אדם זכה
 – נותן לו זוג, ואם לא – מפרידים אותה
 ממנו, ונותן לו אחרים, ומולידים בנים
 שאינם כראוי.

ארבעים ושתיים אותיות, כמו שמעשה
 בראשית.

וּמִפְּרֵי הָעֵץ אֲשֶׁר בְּתוֹךְ הַגֵּן (בראשית ג א) –
 זהו מקום שרוחות בני האדם גנוזות, וזה
 המקום שנקרא אוצר הנשמות. והוא
 אצל הקדוש ברוך הוא, ואמר להם: אל
 תשתדלו לדעת איך הרוחות נפרדות
 מהזוג הנכבד שלי.

וְעַל זֶה שְׁנִינן, (ויקרא יב) אִשָּׁה כִּי תִזְרִיעַ
 (וילדה זכר כתיב, ולא כולל) זָכָר וְנוֹקְבָה כְּפִי דְרַכֵּי

וְעַל דָּא כְּתִיב, (בראשית ו ג) לֹא יִדּוֹן רוּחִי בְּאָדָם
 לְעוֹלָם. מֵאֵי רוּחִי, רוּחוֹ מִבְּעֵי לִיָּהּ. אֵלָּא
 אֵינּוֹן תִּרְיִן רוּחִי, דְּנִפְקֵי זִוְגוֹת, לָא יְדוּנִין בְּתַדָּא.
 וְעַל דָּא כְּתִיב, וַיִּלְדָּה זָכָר וְלֹא כְּלִיל דְּכֵר וְנוֹקְבָא,
 כְּפֻּם אֲזַרְחֵי דְעֵלְמָא. דְּאֵינּוֹן גְּרָמוֹ.

שִׁיר הַשִּׁירִים – מְדַרְשׁ הַנֶּעְלָם

רַבִּי רְחוּמַי פָּתַח, (ישעיה יא ב) וְנָחָה עָלָיו רוּחַ ה'
 רוּחַ חֲכָמָה וּבִינָה רוּחַ עֲצָה וּנְבוּרָה רוּחַ דַּעַת
 וַיִּרְאֵת ה', הָא הָכָא אַרְבַּע רוּחוֹת, וְלֹא זָכָה בְּהֶם
 אָדָם, זִוְלָתֵי מְלֶךְ הַמְּשִׁיחַ בְּלְבָד.

וְהַכְּתִיב (יחזקאל לו ט) מֵאַרְבַּע רוּחוֹת בָּאֵי הָרוּחַ.
 אַרְבַּע לָא כְּתִיב, אֵלָּא מֵאַרְבַּע רוּחוֹת.
 זֶהוּ רוּחַ שְׁלָם.

לְשׁוֹן הַקּוּדֵשׁ

רוּחַ ה' רוּחַ חֲכָמָה וּבִינָה רוּחַ עֲצָה
 וּנְבוּרָה רוּחַ דַּעַת וַיִּרְאֵת ה'. הֲנֵה פֶּאן
 אַרְבַּע רוּחוֹת, וְלֹא זָכָה בְּהֶם אָדָם, זִוְלָתֵי
 מְלֶךְ הַמְּשִׁיחַ בְּלְבָד.

וְחֲרִי כְּתוּב (יחזקאל לו) מֵאַרְבַּע רוּחוֹת בָּאֵי
 הָרוּחַ! לֹא כְּתוּב אַרְבַּע, אֵלָּא מֵאַרְבַּע
 רוּחוֹת. זֶהוּ רוּחַ שְׁלָם.

וְעַל זֶה כְּתוּב (בראשית ו) לֹא יִדּוֹן רוּחִי
 בְּאָדָם לְעוֹלָם. מַה זֶה רוּחִי? הֲיָה אַרְיָה
 לְהִיּוֹת רוּחוֹ? אֵלָּא שְׁתֵּי רוּחוֹת הֵן,
 שְׂיוּצָאוֹת זִוְגוֹת, לֹא יְדוּנוּ כְּאַחַת. וְעַל זֶה
 כְּתוּב וַיִּלְדָּה זָכָר, וְלֹא כוֹלֵל זָכָר וְנוֹקְבָה,
 כְּפִי דְרַבִּי הָעוֹלָם, שְׁהֶם גְּרָמוֹ.

שִׁיר הַשִּׁירִים מְדַרְשׁ הַנֶּעְלָם

רַבִּי רְחוּמַי פָּתַח, (ישעיה יא) וְנָחָה עָלָיו